

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU PROTECȚIA
CONCURENȚEI**

**НАЦИОНАЛЬНОЕ
АГЕНТСТВО ПО ЗАЩИТЕ
КОНКУРЕНЦИИ**

MD- 2001, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73
tel: (00 373 22) 27 45 65, 27 34 43

МД- 2001, Кишинэу, бул. Штефан чел Марэ ши
Сфынт, 73 тел. (00 373 22) 27 45 65, 27 34 43

12 mai 2011 DJ-05/ 111

Dosarul nr.3-2306/11

Curtea de Apel Chișinău

Reclamant: SRL „LUKOIL-Moldova”
MD-2012, mun.Chișinău,
str.Columna, 92

Pîrît: Agenția Națională pentru
Protecția Concurenței
MD-2001, mun.Chișinău,
bd.Ștefan cel Mare și Sfânt, 73

***Referință la cererea
de chemare în judecată***

Pe data de 17 februarie 2011, în vederea executării prevederile art.11 și art.12 a Legii nr.1103-XIV din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței, Consiliul Administrativ al Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței (în continuare – ANPC) a adoptat Hotărîrea nr.CNP-18/53-07/11 prin care s-a constatat încălcarea legislației cu privire la protecția concurenței de către SRL „LUKOIL-Moldova”, „Petrom Moldova” SA, „Bemol Retail” SRL, „Tirex Petrol” SA, „Rompetrol” SA, „Parstar Petrol” SRL, SRL „Valiexchimp”.

Este necesar de menționat faptul că ANPC a inițiat investigația pieței produselor petroliere din anul 2007, constatînd dificultăți în funcționarea pieței date a sesizat de multiple ori Guvernul RM și alte autorități ale administrației publice din Republica Moldova. (Anexele 1-17)

Considerăm cererea de chemare în judecată a SRL „LUKOIL-Moldova” ca nefondată și pasibilă de a fi respinsă din următoarele motive:

1) Referitor la faptul că piața produselor petroliere este reglementată excesiv de către stat prin acte normative în vigoare, suntem de acord cu această afirmație, asupra acestui fapt ANPC s-a expus de mai multe ori, dar totodată este necesar de menționat faptul că prevederile legislației în vigoare nu exclud concurența din relațiile care apar pe piața produselor petroliere.

ANPC în conformitate cu prevederile art.11 din Legea 1103 din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței, are sarcina de a exercita controlul de stat a respectării legislației cu privire la protecția concurenței, indiferent de sectorul sau ramura economiei naționale. Astfel, reglementarea de stat a pieței produselor petroliere, conform art. 6 alin.(1) din Legea nr. 461 din 30.07.2001 privind piața produselor petroliere, este prerogativa Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (în continuare – ANRE), dar controlul de stat a respectării legislației cu privire la protecția concurenței este competența ANPC.

2) Referitor la afirmația Reclamantului că deși *la majorare de prețuri au purces absolut toți importatorii, cât și restul agenților economici titulari de licență*, iar ANPC prin hotărârea sa a sancționat numai 7 importatori, adică cei mai mari agenți economici, care în cumul dețin mai mult de 75% de stații de alimentare pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Comunicăm că, în conformitate cu prevederile art.7 alin. (1) din Legea 1103 din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței, este interzis și este considerat nul, în modul stabilit, integral sau parțial, orice acord (acțiune coordonată) încheiat sub orice formă între agenți economici concurenți care dețin în comun o parte de peste **35 la sută** pe piața unei anumite mărfi. La data adoptării Hotărârii Consiliul Administrativ al ANPC dispunea de informația despre stabilirea simultană a unor prețuri identice doar de acești agenți economici, care dețin în comun o parte de peste 35 la sută pe piața comercializării cu amănuntul a produselor petroliere. Totodată, la solicitarea SRL „LUKOIL-Moldova” ANPC poate extinde investigația și asupra altor

agenții economici titulari de licență, dar în acest caz apare întrebarea de unde SRL „LUKOIL-Moldova” cunoaște faptul că **la majorare de prețuri au purces absolut toți importatorii, cât și restul agenților economici titulari de licență**, dacă cu coordona **acțiunile sale de stabilire a prețurilor ?**

3) Referitor la afirmația că în tabelul anexat la Hotărîrea Consiliului Administrativ al ANPC, se vede că prețurile stabilite la data de 05.12.2010 la unele tipuri de benzină diferă de la o companie petrolieră la alta, iar perioada 15-17 ianuarie 2011, prețurile au fost modificate de către agenții economic, dar de data aceasta au fost diferite, și nu identice.

Este necesar de comunicat că, prin Hotărîrea Consiliul Administrativ al ANPC s-a constatat perioada încălcării legislației cu privire la protecția concurenței și anume intervalul de timp dintre 05.12.2010 și 17.01.2011. Respectiv, din 17 ianuarie 2011 Consiliul Administrativ al ANPC nu a mai constatat în acțiunile agenților economici dați încălcarea prevederilor Legii 1103 din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței.

Referitor la stabilirea **unor prețuri identice** de comercializare cu amănuntul a benzinei de către SRL „LUKOIL-Moldova”, „Petrom Moldova” SA, „Bemol Retail” SRL, „Tirex Petrol” SA, „Rompetrol” SA, „Parstar Petrol” SRL, SRL „Valiexchimp”, putem comunica următoarele în baza informației primite de la ANRE, s-a constatat că agenții economici dați pe data de 01.12.2010 și 02.12.2010 au informat ANRE despre intenția de a pune în aplicare a noilor prețuri din 05.12.2010 și respectiv 06.12.2010. (Anexele 18-26)

În tabelul 1 se prezintă o sinteză a prețurilor declarate la ANRE de agenții economici. Din datele tabelului se observă că Benzina clasa SUPER a fost comercializată de SRL „LUKOIL-Moldova”, „Petrom Moldova” SA, „Bemol Retail” și SA, „Rompetrol” la un preț identic de **15,40 lei/l**, numai „Tirex Petrol” SA a comercializat benzina A-98 la un preț de 15,15 lei/l, iar „Parstar Petrol” SRL și SRL „Valiexchimp” nu au comercializat benzină clasa SUPER, fapt care permite să

excludem acești agenți economic din rîndul celor care au întreprins acțiuni de coordonare a prețului. Totodată, este necesar de menționat că cota SRL „LUKOIL-Moldova”, „Petrom Moldova” SA, „Bemol Retail” și SA, „Rompetrol” depășește 35% din piață.

La comercializarea cu amănuntul a benzinei clasa PREMIUM (A-95) **toți agenții economici implicați au aplicat preț identic - 14,95 lei/l.**

Benzina clasa REGULAR a fost comercializată de SRL „LUKOIL-Moldova”, „Petrom Moldova” SA, „Tirex Petrol” SA și SRL „Valiexchimp” la un preț de **14,55 lei/l.** „Bemol Retail” SRL și „Rompetrol” SA nu au comercializat benzină clasa REGULAR „Parstar Petrol” SRL a declarat prețul 14,60 lei/l, fapt care permite să excludem acești agenți economic din rîndul celor care au întreprins acțiuni de coordonare a prețului. Cota SRL „LUKOIL-Moldova”, „Petrom Moldova” SA, „Tirex Petrol” SA și SRL „Valiexchimp” depășește 35% din piață.

Tabelul 1

Prețul cu amănuntul aplicat din 05.12.2010			
Agentul economic	Benzina clasa SUPER (A-98, A-100, A-101)	Benzina clasa PREMIUM (A-95)	Benzina clasa REGULAR (A-92)
SRL „LUKOIL-Moldova”	15,40 lei/l	14,95 lei/l	14,55 lei/l
„Petrom Moldova” SA	15,35 lei/l 15,40 lei/l (din 07.12.2010)	14,95 lei/l	14,55 lei/l
„Bemol Retail” SRL	15,40 lei/l	14,95 lei/l	-
„Tirex Petrol” SA	15,15 lei/l	14,95 lei/l	14,55 lei/l
„Rompetrol” SA	15,40 lei/l	14,95 lei/l	-
Prețul cu amănuntul aplicat din 06.12.2010			
„Parstar Petrol” SRL	-	14,95 lei/l	14,60 lei/l
SRL „Valiexchimp”	-	14,95 lei/l	14,55 lei/l

4) Referitor la afirmația că este evident, și totodată logic faptul, că nu poate fi vorba de careva acțiuni simultane ale agenților economici la majorarea prețurilor, din simplu motiv că ele **s-au petrecut în zile diferite și la ore diferite**, conform actelor și dispozițiilor interne ale fiecărei companii importator în parte.

Din datele prezentate de agenții economici ANRE și sintetizate în Tabelul 1, se observă că aplicarea noului preț de SRL „LUKOIL-Moldova”, „Petrom Moldova” SA, „Bemol Retail” SRL, „Tirex Petrol” SA, „Rompetrol” SA a avut loc **Duminică 05.12.2010**, iar **Luni 06.12.2010** a fost aplicat și noul preț de „Parstar Petrol” SRL, SRL „Valiexchimp”.

Referitor la faptul că majorarea prețurilor **s-a petrecut în zile diferite și la ore diferite**, este necesar de menționat că variația este de câteva ore, fapt care nu este esențial pentru a aprecia acțiunile coordonate ale agenților economici. Astfel, SRL „LUKOIL-Moldova” a informat ANRE că va aplica prețuri noi de la ora 15.00 de pe data de 05.12.2010, ceilalți agenți economici aplicând noile prețuri de la ora 8.00 pe 05.12.2010, fie de la ora 8.00 pe 06.12.2010. Modificarea prețului, la ore diferite nu poate influența semnificativ volumul vânzărilor, și prin urmare nu este esențială pentru agenții economici implicați.

Luând în considerare p.4.8. din Metodologia de calculare și aplicare a prețurilor la produsele petroliere aprobată prin Hotărârea ANRE nr.263 din 05.10.2007 întreprinderile care desfășoară activitățile de import și comercializare a produselor petroliere **cu cel puțin 3 zile înainte** de punere în aplicare a noilor prețuri, vor prezenta ANRE calculele respective. SRL „LUKOIL-Moldova”, „Petrom Moldova” SA, „Bemol Retail” SRL, „Tirex Petrol” SA, „Rompetrol” SA, „Parstar Petrol” SRL, SRL „Valiexchimp” au prezentat ANRE calculele necesare în perioada 01-02 decembrie 2010, adică pînă la afișarea acestora pe panouri pentru informarea publicului larg. Luând în considerare numărul variabilelor care se iau în calcul la determinarea prețului probabilitatea ca să fie stabilite prețuri identice pînă la bănuț, este foarte mică.

Este necesar de menționat și faptul, că pentru a aplica prețul coordonat de agenții economici unii dintre aceștea au înregistrat chiar o valoare negativă a rentabilității. Astfel, „Bemol Retail” SRL a înregistrat o rentabilitate de negativă de **-2,1%** la calculul prețului comerțului cu amănuntul a benzinei clasa PREMIUM (Ron 95), care este logica economică a acestor acțiuni dacă nu există o coordonare a prețului ?

5) Referitor la afirmația „LUKOIL-Moldova” SRL că prețurile pentru consumatorii finali de pe panouri sunt pur și simplu informative, aceasta nu poate fi acceptată din cauza că conform art.20 alin.(10) din Legea nr.105 din 13.03.2003 privind protecția consumatorilor *agenții economici au obligația de a indica prețurile și tarifele la vedere într-o formă clară și explicită*. Orice afirmație privind existența unui preț „NEGOCIABIL” nu poate fi considerată ca pertinentă, deoarece se referă doar la anumite categorii de consumatori, pe când pentru publicul larg este prețul indicat pe panou.

6) Referitor la dezacordul „LUKOIL-Moldova” SRL cu pct. 5 din Hotărârea Agenției, s-a dispus intentarea acțiunilor în instanța de judecată referitor la încasarea „LUKOIL-Moldova” SRL, „Petrom Moldova” SA, „Bemol Retail” SRL, „Tirex Petrol” SA, „Rompetro” SA, „Parstar Petrol” SRL, SRL „Valiexchimp” a 1% din venitul obținut prin încălcarea legislației cu privire la protecția concurenței, este necesar de menționat că conform art.12 lit. j) ANPC are funcția să intentează acțiuni în instanță judecătorească, inclusiv referitor la încasarea de la agenții economici **a unei părți din venitul** obținut prin încălcarea legislației cu privire la protecția concurenței. Astfel, 1% reprezintă o parte din venitul obținut prin încălcarea legislației cu privire la protecția concurenței.

La determinarea părții venitului ANPC s-a ghidat de practica Uniunii Europene în special Orientările privind calcularea amenzilor aplicate în temeiul articolului 23 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (CE) NR. 1/2003 (2006/C 210/02) și a fost luat în calcul circumstanțele atenuante.

Pentru acordurile anticoncurențiale, practicile concertate ale agenților economici

în Uniunea Europeană se prevede o sancțiune de pînă la 10% din venit. Luînd în considerație reglementarea excesivă a pieței produselor petroliere, posibilitate redusă de manevrare a agenților economici s-a decis de a solicita încasarea a 1% din venitul obținut prin încălcarea legislației cu privire la protecția concurenței.

7) Referitor la argumentul „LUKOIL-Moldova” SRL precum că pe parcursul anului 2010 au fost înregistrate 9 modificări, dar numai la modificarea din 05-06 decembrie 2010 și doar la prețurile la benzină s-au depistat coincidențe, este necesar de menționat că ANPC în cadrul analizei modificării prețurilor în perioada anului 2010 ANPC a depistat mai multe semne care atestă coordonarea acțiunilor agenților economici în parte ce ține de fixarea prețurilor. Totuși, pînă la modificarea din 05-06 decembrie 2010 prețurile mai variaua cu cîțiva bănuți, pe cînd la 05-06 decembrie 2010 au fost stabilite prețuri identice. (Anexa 18) Coincidența prețului de vînzare cu amănintul la 7 agenți economici care au mărimi, cheltuieli, consumuri și rentabilitate diferite, în unele cazuri rentabilitate negativă, nu poate fi explicată decît prin existența unor acțiuni coordonate ale acestor agenți economici.

În temeiul prevederilor art.4, art.7 alin.(1) din Legea nr.1103 din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței, art.25 din Legea contenciosului administrativ, art. 56 ale Codului de Procedură Civilă, în baza celor expuse mai sus,

SOLICITĂM ONORATEI INSTANȚE:

1. A respinge Cererea de chemare în judecată a SRL „LUKOIL-Moldova”

Anexe:

1. Dispoziția Consiliului Administrativ al ANPC nr. 53 din 25.10.2007 – 1 filă;
2. Dispoziția Consiliului Administrativ al ANPC nr. 18 din 05.07.2007 – 1 filă;
3. Hotărîrea Consiliului Administrativ al ANPC nr. 18/33 din 25.10.2007 – 7 file;
4. Scrisoarea ANPC către Cancelaria de Stat a RM nr. CNP-7/122-699 din 18.05.2010 – 1 filă;
5. Scrisoarea ANPC către Cancelaria de Stat a RM nr. CNP-5/191-1048 din 26.07.2010 – 1 filă;
6. Scrisoarea ANPC către Guvernul RM nr. DJ-07/278-2068 din 26.2009 – 3 file;
7. Scrisoarea ANPC către Prim-ministrul RM dl Vladimir Filat nr. CNP-12/55-269 din 22.02.2011 – 2 file;

8. Scrisoarea ANPC către Prim-vicepreședinte al Parlamentului RM nr.CNP-04/46-248 din 18.02.2011 – 1 filă;
9. Scrisoarea ANPC către Banca Națională a RM nr. DCF-7/34-108 din 26.01.2009 – 2 file;
10. Scrisoarea Băncii Naționale a RM către ANPC nr. 07-2209/08/550 din 17.02.2009 – 2 file;
11. Scrisoarea ANRE către ANPC nr. 04/2066 din 20.10.2008 – 2 file;
12. Scrisoarea ANPC către ANRE nr. C-03/88 din 30.10.2007 – 2 file;
13. Scrisoarea ANRE către ANPC nr. 05/2220 din 16.11.2007 – 1 filă;
14. Scrisoarea ANPC către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat nr. DCF-7/733-2132 din 16.10.2008 – 1 filă;
15. Scrisoarea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat către ANPC nr. 17-4/13-2079-4420 din 14.11.2008 – 2 file;
16. Scrisoarea ANPC către Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției din 20.10.2008- 1 filă;
17. Scrisoarea Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției către ANPC nr. 02/52-4506 din 12.11.2008 – 1 filă;
18. Dinamica modificării prețurilor de vânzare cu amănuntul a produselor petroliere principale pe parcursul anului 2010 (tabel) -1 filă.
19. Scrisoarea SRL „Valiexchimp” către ANRE nr. 096 din 02.12.2010 - 1 filă;
20. Scrisoarea SC „Parstar Petrol” SRL către ANRE nr. 03/12 din 03.12.2010 și Calculul prețurilor de comercializare a produselor petroliere a SC „Parstar Petrol” SRL – 4 file;
21. Scrisoarea Î.C.S „Petrom-Moldova” S.A către ANRE.nr. I-10/3026 din 01.12.2010 – 1 filă;
22. Scrisoarea Î.C.S „Petrom-Moldova” S.A. către ANRE nr. I-10/3026 din 07.12.2010 – 1 filă;
23. Scrisoarea „Romp petrol Moldova” S.A. către din 05.12.2010 și Calculul prețurilor de comercializare a Benzinei de „Romp petrol Moldova” S.A. – 3 file;
24. Scrisoarea Î.M. „Tirex Petrol” S.A. către ANRE nr. 01.01.208 din 01.12.2010 și Calculul prețurilor de comercializare a Benzinei de Î.M „Tirex Petrol” S.A. – 7 file;
25. Scrisoarea Î.C.S. „Bemol Retail” SRL către ANRE nr.729 din 02.12.2010 și Calculul prețurilor de comercializare a Benzinei de Î.C.S.„Bemol Retail” S.R.L – 3 file;
26. Scrisoarea „Lukoil-Moldova” SRL către ANRE nr.Co2/786 din 01.12.2010 și Calculul prețurilor de comercializare a Benzinei de „Lukoil-Moldova” S.R.L – 3 file.

Reprezentantul ANPC

Procura nr.44 din 24 ianuarie 2011 _____ Maxim Ion